

Naskanyam Tesalonika Leta

Polimna Iriki Naskanyam Tesalonika Sosim pilwa Leta

Isipkita Yitkak

Onggityam Naskanyam Tesalonika Leta irika riga re Polte. Si Pol itemb leta yirikonj re Tesalonika sosim pilwa na rika Korinto taun kena, ama rika A.D. poti nain dide pipti powa (49-54) kemag gangga nat. I Pol itemb sosi yotomonj Tesalonikand, re ton nimogim menon yokatenonj misnari wiko omniam.

I tina mop leta irikam re gar ke utkunda riga ugowa mana dide Godimna danda yit ogona mana. I ton kwa siteket yit amneniny towaina yidir yit gatab rina re ton gar ke utkunda mile dide singi b'iyena mile b'obogil amnikenento Godim pilke warim b'ogil isma okatam ukoi jog b'idgotnena wingirind. I kwa yimak yit etainy ridede wip im wimena takatenanj Godind samim omnenam. I dide kwa yuseneny onggit gatab ridede wip yirkokar nat ton yibnenenonj ton kima. I inaemb odede b'igekena pita aukito Tesalonika sosi wingirind da, "Ra gar ke utkunda riga uj tainy, ton ririr e dadal yirkokar okas ra Keriso titenj? Rie Keriso titenj?" Si Pol towa mira amnenainy da gar ke utkunda riga b'ogla wiko omnika reyeninem ngirpu Keriso titenj.

Simesime Yitkak

1 ¹Simesime! Pol i Sila i dide Timote, sin itemb leta yiriku re Tesalonika sosi mor pilwa e rinte re man Abu Godim pilind dide Yonggyam Yesu Kerisom pilind mibnyit. Si Godimna wurar dide ngimbla win kima.

Tesalonika Sosimna Gar ke Utkunda Mile

²Si sin opima ipendi kesa yir opmitena wuwenenyin wen nonyind iyena kima, i ket ita yir opmita winind sin komkesa wa gatab Godind

siteket yit yomnikenenyu. ³Mop nokip sin mera B'u Godim wipind wen onggityam gatab nony eyenenindam, opi re waina gar ke utkunda ke omniki wiko, i waina singi b'iyena mile ke omniki b'asowa mile, i dide waina imnineni kesa mimkam wimena mile rinte re win mera Yonggyam Yesu Kerisom pilind warim b'ogil isma yoramitenya. ⁴Sowa gar ke utkunda nany dide yingganwar yena re God singi eyeniny, sin wumir im da Tonit wen abagikinonj Tina riga awowim. ⁵Mop nokip sin God ma b'ogil yirkokar bage yit wa pilwa iyonda re ma yit opurena nena kena, aji kwa danda kima na i Yinayina Wingawinga kima na i dide kupkakupka ririrkipjog imjateni kima na. I win wumir im ridede mile na sowa pilind aukenento re sin win kima wekenond. Si itemb re wanim onggityam yitkak imjatena mana. ⁶I nangga ma ji da win kea ukoi jog b'idgotnena akatentondam riga wa pilke, aji Yinayina Wingawingat wen samim amnikeneninonj onggityam God ma yitkak b'obogil okatenam. I ingkenaemb ket win aukitondam sowaina wingata mile dide Yonggyamimna wingata mile itaikena rigam. ⁷Si win kea ket wingata riga aukitondam komkesa gar ke utkunda riga wa yepim re wekeny kupka Grik kantri wingirind, Makedoniya eriyand dide Akaya eriyand. ⁸Si Yonggyamimna yitkak kea Tesalonika sosi wa pilke opeka yikeny re ma Makedoniya eriya wingirind dide Akaya eriya wingirind nena nate, aji kwa kea dea ta komkesa gatab wa warabag auka yikeny. Si waina Godim pilind gar ke utkunda mile gatab yidir yit re kea kwa komkesa gatab wa yikeny. Si onggit paemb sowa awir e kwa nanggamog yit e indondim onggit wa gatabim. ⁹Mop nokip re sin komkesa gatab wa wuwonond, rigap towalenggyam kea mera gatab usenena eyento da, re sin wa pilwa wuwond, win ridede mile kena sin simesime nomnentondam, i kwa ridede na win b'anyginena god aidol wa pilke engkitondam de Godim pilwa yilo dide iminjog Godind ewangayam ¹⁰dide Tina B'igamna menon yir ungaukam pumb tungg ke. Si God kea itemb Tina B'iga Yesund uj ke yutnyitonj. Si itemb Yesu Tontemb men nedikeneniny Godimna ukoi soro kima b'isagikam pilke rinte ra ik dem.

Polimna Wiko Tesalonika Sosind

2 ¹Sowa gar ke utkunda nany dide yingganwar! Win walenggyam get ke wumir im wekenyit da sowaina menon wa pilwa re maka kip kesa awonj. ²I kwa win get ke wumir im odede da yimta kena sin wuwond wa pilwa, aji sin kea naska ma sobijog na b'idgotnena dide nenegir kana b'isadrena mile akatentondam de Pilipo taunind. Aji re ket sin wa pilwa wuwond, sin kea Godim pilke danda yokatonda i ingkenaemb ket sin Tina b'ogil yirkokar bage yit moga kesa danda kima pitapita yomnemenonda wa pilwa, nangga ma ji da kea de jogjog rigap sin geja niyento. ³Mop nokip sin wen ugoutondam re ma ijongki

yit kena i ma kilkil negir mop kena i dide ma b'anyginena rabem nya kena. ⁴Aji God kea sin yirik niyeninonj, i ingkenaemb ket Ton nony ijawa kima Tina b'ogil yirkokar bage yit sowa pilind yoramitonj pitapita omnenam. Si onggit ririr nasim sin yitkak opurena eyenindam, dide ma riga wa sam okaena mim aji Godind sam okaena mim yete re sowaina gar yirik eyeniny. ⁵I win wumir im wekenyit odede da, makwa ke sin yipapyam wen gaya ogona yit amnentondam. I kwa sin makwa ke yipapyam b'anyginena nya ke win kima rigariga aentondam waina gasa nonygor mile ke imdam. Si Godte onggityam sowa gatab yir ungata riga. ⁶I sin makwa ke oraka eyentondam riga wa pilke esourena mile okatam, makwa ke wa pilke dide makwa ke ninda riga wa pilke. ⁷I sin re Kerisomna itmikitijog riga im, si sowa ita danda esourena okatam wa pilke. Aji re sin wa wingirind wekenond, sin kea mimkam wimena wuwenond odede rija im re mogit tina b'iga ongenka eyeniny. ⁸I sin wen ma sobijog na nony kubir amnikenentondam. Si sin singi aukenentondam re ma God ma b'ogil yirkokar bage yit yingg iyena nena mana, aji kwa sowainajog yirkokar yingg iyena mana. Mop nokip win sowanim aukitondam re singi iyenijog riga na. ⁹Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Win nonyik amdenina ridede na sin wiram kesa dide gim yarim kima wikond b'asowa wuwenond. Si sin bibir dide siwiny wiko omnika eyentondam sowanim gim ke ingaena gasa imdam, nokim da re sin God ma b'ogil yirkokar bage yit wanim pitapita omnena yiyenonda, si idenat sin wa wingirind maka ya pilind sowanim ingaena gasa gatabim bebigo oramitenau. ¹⁰I win re sowanim yir ungata riga im ridede na sin wa wingirind aukenentondam yina milend i negir kesa dimdimjog milend i dide b'injawa kesa milend, yepiya re win gar ke utkunda riga aukitondam. Si God Toda kwa re onggityam sowa gatabim yir ungata riga e. ¹¹I wida ma gege im da sin yipayipa re wa yipayipa riga wa b'uwar pila na aukenentondam. ¹²Si sin wen sowainajog b'igawar pila na ugowa eyenentondam, i seo omnika eyenentondam, i dide il onga eyenentondam Godimna ara emoka ririrkipjogind wimenam. Mop nokip God wen ara emokinonj Tinajog pumb tungg wa b'igara mana dide Tina b'ogil inyomarena yingg okata mana.

¹³I sin ipendi kesa Godind siteket yit omnena yiyenyu, nokip win sowaina opureni yitkak akatenentondam re odede na it re God ma iminjog yitkak re dide, aji ma odede na it re rigaina yitkak re dide. Si itemb yitkak re Godimna iminjog yitkak na. I kwa itemb Godimna yitkak daka ita wiko omnika yiyeny wa pilind yepim re win Tin gar ke utkunda ke yokatenya. ¹⁴Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Win odede Godimna sosi itaikena riga na aukenentondam rinsim re Keriso Yesund gar ke utkundand wekeny Yuda eriyand. Mop nokip widaka kea odede yipa wip b'idgotnena okatena eyentondam wainajog kantri riga wa pilke,

odede rija na re Yuda sosip b'idgotnena okatena eyenento towainajog Ju riga wa pilke. ¹⁵Si onggit Ju rigapiya Yonggyam Yesund yongando, i kwa kea naskand ninda Godimna bageyam uj ondrika eyento Kesam Peba winind. I ton kwa sin b'idgotnena wa oramka niyenenanj. I kwa ton makwa ita Godind samim yomnikenenyi dide komkesa riga gejam amnenenanj. ¹⁶Mop nokip ton ogoka niyenenanj God ma obagiki kesa riga wa pilwa God ma b'ogil yirkokar bage yit pitapita omnenam. Nokim da idenat ton maka yirkokar okasi. Si ton odede nya kaim ita winind towaina negir mile angurka eyenanj. Si Godimna soro kima b'isagika re kea towa kumb wa inik onggit kikitum winind.

Polimna Nonyik Iyena Yit Tesalonika Sosi gatab

¹⁷Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Sin rigaina nenegir mile mapaim wetaweta auki wekenyın wa pilke onggit sobijog ganggand. Si sin wa pilke wetaweta wekenyın re wipkak nena kaim, aji sowaina gar re indaima wa pilind. I sin ma sobijog gar kena singi aukenentondam wen yir ongongim, i ket ma sobijog na b'asowa wuwenenond nya orakam wen yir ongongim. ¹⁸Si onggit penaemb sin singi aukenentondam wa pilwa itendam, i kon Pol, pop usausapyam b'atonkenenond menonim wa pilwa, aji Satanat sin ena nognateneninonj. ¹⁹Mop nokip yepimemb ji iminjog sowa warim b'ogil isma i sam i dide b'ogil dira taukanj dem ya pilkaim ra sin b'atisourenindam dem mera Yonggyam Yesum wipind, ra Ton pita tainy dem? Si owi, winsimemb. ²⁰Si win re iminjog sowanim b'ogil inyomarena okawa riga im dide sam okawa riga im.

3 ¹Si re sin nonykok urunyuruny aukenentondam wa gatab, si sin nony menamena yomnikonda dide ket tirir yomnonda da, sin b'ogil i sinta nitibnya de Aten taun wa. ²I sin ket mera gar ke utkunda riga Timotend yitmikitonda wa pilwa yete re Godimna wikomad yibim Kerisom gatab b'ogil yirkokar bage yit pitapita omnenam. Nokim da idenat ton wen danda tagoniny dide ugowa teyeniny wanım gar ke utkundand danda kima onyitam, ³i ket win maka urunyuruny tekenyit onggityam jogjog b'idgotnena wingirind rinsim re men wip ke awarkeneningdam. Mop nokip widaka ma gege im wekenyit da men gar ke utkunda rigap opima odede b'idgotnena wip ke tawarkenindam. ⁴I kwa mop nokip onggit winind re sin win kima wekenond, sin kea naska kana wen wumir amnentondam da men opima b'idgotnena takatenindam. Si odede b'idgotnena kea pita aukenento sowaina yit ririrind, i widaka onggityam gatab wumirjog im. ⁵Si onggit mop penaemb re kon nonykok urunyuruny aenond wa gatab, kon Timotend yitmikitond wa pilwa waina gar ke utkunda gatab wumir okatam. Nokip kon moga na aenond da ke otonkena riga Satanat wen nenegir kana ratonkenin i ke sowaina b'asowa kip kesa ramnikin.

⁶Aji otadejog na Timote wa pilke itenj sowa pilwa, i ton ket wa gatab b'ogil yidir yit sowa usenena eyeniny waina gar ke utkunda mile gatab dide singi b'iyena mile gatab. I ton kwa wumir nomneniny da win opima ita winind b'obogil nonyik niyenenindam, i kwa ma sobijog singi im aukenenindam sin wip yir ongongim odede ringmim re sida wanim uko kana singi aena wuwenyin wen wip yir ongongim. ⁷Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Onggit mop paemb sin ma sobijog im gar seo aenindam wa gatabim. I kwaangga ma ji da sin opima ukoijog gim ke bebig dide b'idgotnena wingirind wimena wuwenyin, aji sin opima gar seo aukenenindam, nokip sin kea utkendenyu waina gar ke utkunda gatab yit. ⁸Si yu sin otomanti im wimena wuwenyin, mop nokip win re kea Yonggyamim pilind danda kima im gar ke utkundand owinki wekenyit. ⁹Si sin ma sobijog im sam aukenenindam mera Godim wipind wa map. Si ridede nya kae sin ket yipa ririrkipjogind Godind siteket yit omnenuy onggitam wa pilke okati sam gatabim? ¹⁰I sin ita bibir dide siwiny danda kima Godind igekena yiyenyu wen b'usaya yir ongongim dide ririrkip omniam nanggamog mim re win kut ainindam waina gar ke utkunda mile wingirind.

¹¹I sin kwa yigekenyu da mera B'u God i mera Yonggyam Yesu sowanim nya omnika iyenya dimdim menonim wa pilwa. ¹²I kwa da Yonggyam toko waina singi b'iyena mile usmurena yeyen dide oikindena yeyen wa wingirind dide kwa komkesa riga wa odede rija na re sin wanim singi b'iyena mile omnika yiyenonda. ¹³Si kwa idenat Ton waina gar dandam tamnikiny. I ket win mera B'u Godim wipind b'injawa kesa yina omni riga taukindam, ra mera Yonggyam Yesu pita tainy dem yipand komkesa Tina yina riga kima.

Godind Sam Okaenam Yirkokar Wimena

4 ¹Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Win kea sowa pilke b'auyaentondam ridede wip im win b'ogla wimena tuwenyit, dide Godind sam okaenam wimena tuwenyit. Si win re kea odede mile nasim wimena wuwenyit. Si kikitumam sin Yonggyamimna nyi kima wen tegekisindam dide tugoindam da win b'ogla odede milend isanikesa kinyir aena tuwenyit. ²Mop nokip win wumir im da sin nanggamog b'ingawa yit na wa agontondam re Yonggyam Yesumna danda kena. ³Si itemb ji Godimna singi da win b'ogla yina b'amnena milend tekenyit, i win b'ogla b'agoka tuwenyit komkesa negir b'iyena mile wa pilke. ⁴I kwa da win yipayipa rigap b'ogla b'obogil wumir taukindam yina b'amnena mile ke dide b'isnawa nya ke towainajog konggawar kima pil b'asopaya mile omniam. ⁵I goro gim ke rigaina negir b'iyena singind tuwenyit odede opi re gar ke utkunda kesa riga re dide yepim re Godim wumir kesa wekeny. ⁶I win goro rigaina gim singi ke onggitam mile

oikindena teyenindam dide goro yipa gar ke utkunda nany o yingganind oimandena iyenya waina gim ke b'iyena singi ririrkip omnikam. Mop nokip Yonggyam opima bebig kima mira tamneniny odede rigaina komkesa negir mile gatab odede rija na re sin naska kana wen wumir ammentondam dide danda kima nonony ammentondam. ⁷Mop nokip God men ara nemokinonj re ma kil kima wimena mana, aji yina b'amnena milend wimena mana. ⁸Si onggit mop paemb yet ra onggityam sowaina b'ingawa yit b'itaisai, ton ma riga na yisai aji God na yete re Tina Yinayina Wingawinga wa akaeneniny.

⁹I sin ma ket singi im wanim irikam gar ke utkunda riga wa wingirind singi b'iyena mile gatab. Mop nokip God kea wen auyaeninonj da win walenggyam walenggyam singi b'iyena mile omnika teyenindam. ¹⁰I iminjog e da win opima onggityam singi b'iyena mile omnika eyenindam komkesa gar ke utkunda riga wa pilwa yepim re wekeny kupka Makedoniya eriya wingirind. Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Aji sin wen danda kima tugoindam da win b'ogla usausapyam onggityam mile usmurena yiyena. ¹¹I kwa da win b'ogla gar ke singi aininam da, win mumakesa ngimbland wimena tuwenyit wainajog wiko omnikand dide waina yim ke wainajog wiko omnika teyenindam, odede rija na re sin wen engautondam. ¹²Nokim da idenat gar ke utkunda kesa rigap wen tesnauranj onggityam waina wimena mile gatab dide win kwa makwa opima gasa b'arakand tekenyit.

Yonggyamimna Itenda gatab Yit

¹³I sowa gar ke utkunda nany dide yingganwar, sin ma singi im win wumir kesa tekenyit uj riga gatab yepiya re gar ke utkunda riga wekenonj. Nokim da idenat win maka gar kopa taukindam odede opi re ninda riga re dide yepim re maka warim b'ogil isma yokatenyi Godim pilke. ¹⁴Mop nokip men ita gar ke utkunda ke yokasu da Yesu ke uj awonj i ket utnyitonj uj ke, si odede yipa wip nya kaim God ten tutnikiny dem yipand Yesu kima, nokip ton kea Yesund gar ke utkunda ke yokato.

¹⁵I sin Yonggyamimna ouyaena ririrind wen onggityam gatab yit wumir tamnindam da, yepiya ra men didea yilo tekenyin dem onggit gowukoyind ngirpu Yonggyamimna itenda bibir, men ma opima ten tesalngisindam dem yepim re gar ke utkunda riga uj auki wekeny. ¹⁶Mop nokip Yonggyam Tilenggyam ita pumb tungg ke tinik dem ukoi b'ingawa ara kima, i mopyam anerumna nonykok kima, i dide Godimna bibol ara kima. I ket uj riga yepiya re Kerisond gar ke utkunda ke yokato, tonpimemb naskajog tutnikanj dem. ¹⁷I onggit kak ke yepiya ra men didea yilo tekenyin dem onggit gowukoyind ngirpu itemb bibir, men ket naska uj ke utnyiti riga kima yipand pumb wa nuturowasiny dem moi bora wa de wub kumbind Yonggyamimna b'atabikapu pipmet wa. I ingkaemb ket men ita winind

Yonggyam kima tekenenyin dem. ¹⁸Si onggit paemb win b'ogla odede yitkak ke walenggyam walenggyam b'ugowa wuwene.

Yonggyamimna Itenda gatabim B'angonjena Yit

5 ¹Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Sin makwa singi im wa pilwa irikam Yonggyamimna itenda win dide bibir gatab yit. ²Mop nokip win walenggyam iminjog dimdim wumir im da, Yonggyamimna itenda bibir re ija e ik dem rija e ra siwinyind yurowamam riga ik riga wa wumir kesa. ³Si onggit winind ra rigap odede aena tuweny dem da, “Yu sin re ngimbla nasim wekeny in dide makwa nangga bebig nasim wekeny in,” si odede natemb dem ket nonony kesand ukoijog bebig kima negir omnika mile ita pita tainy dem towa kumbind odede ringma ra ngor kima konggam pilind nonony kesa mina b'ujena kopa b'atomik. Si ton makwa ririr im onggit milem pilke b'itringendam. ⁴Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Aji win re ma sibib nasim wekenyit. Si onggit paemb onggit Yonggyamimna itenda bibirit ma ita wen kid kesa tamniny dem odede yurowamam riga re dide. ⁵Mop nokip win komkesa re ngayamna b'igawar im dide bibirimna b'igawar im, aji men ma sibibimna b'igawar im dide ma siwinyimna b'igawar im. ⁶Si onggit paemb men goro yutunga wowenin odede opi re gar ke utkunda kesa riga re dide. Aji men b'ogla yir opngiki wakenin, i dide b'ogil nony menamena kima wakenin. ⁷Mop nokip yutunga mile dide ik onaike mile re siwinyind omnikam mile i. Si riga yepim re yutungand wuweny, ton yutunga wuweny re siwiny nasim, dide riga yepim re ikpipind wuweny, ton ikpip wuweny re siwiny nasim. ⁸Aji men re bibir nasim wekeny in, si men b'ogla b'ogil nony menamena kima wakenin. I men ket gar ke utkunda mile dide singi b'iyena mile rekitu odede ringma ra geja rigat dorkakind dorkak utwangkapu gasa b'ikiti owam, i dide men b'ogla warim yirkokar okatam b'ogil isma yir rungaukinum odede ringma ra geja rigat mop utwangkapu dira b'ikiti owam. ⁹Mop nokip God maka men nobagenjinonj oramitam de Tina ukoi soro kima b'isagakam pilwa, aji nok mana da men mera Yonggyam Yesu Kerisond gar ke utkunda ke okasu, i ingkaemb ket yirkokar okasu. ¹⁰Si mera Yonggyam Yesu Keriso kea uj awonj meranim yirkokar okawam. Nokim da idenat men Ton kima yipand yilo yirkokarind wimena tuweny in, nangga ma ji ra da men onggit gowukoyind yilo tekeny in o uj im tekeny in Tina itenda bibirind. ¹¹Si onggit paemb win b'ogla walenggyam walenggyam b'ugowa tuweny it dide win yipayipa b'ogla danda b'agona tuweny it b'obogil owinkam odede ringmim re win yu omnika eyenindam.

Polimna Kikitum Yimak Yit

¹²Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Sin wen etenaindam da win b'ogla b'obogil isnawa eyeneninam yepim re Godimna wikond b'asowa

wuweny wa wingirind i wen Yonggyamimna yitkak ke wip eyenanj i dide wen yimak yit omnena eyenanj. ¹³I kwa da win b'ogla ten ukoi kana isnawa teyenindam singi b'iyena mile ke, nokip ton b'obogil im wiko omnika eyenanj wanim. I ket win walenggyam walenggyam ngimbland wimena tuwenyit. ¹⁴Gar ke utkunda nany dide yingganwar! Sin wen tugoindam da win b'ogla nonony tamnenindam wiko kesa dinderkak riga, i win b'ogla dandam tamnenindam gar mogamoga riga, i win b'ogla nony kima b'obogil yir ipka teyenindam gar seo kesa riga, i dide mimkam ke mile omnika teyenindam komkesa riga wa pilwa. ¹⁵I win yir kima tekenyit da goro negirjog mile gatab negirjog mile ke miramira tainindam, aji ita winind b'ogla b'ogil mile omnikand kinyir tainindam walenggyam walenggyam dide komkesa riga wa pilwa.

¹⁶I win b'ogla ita winind sam aena tuwenyit. ¹⁷I win b'ogla ipendi kesa yir opmitena tuwenyit. ¹⁸I win b'ogla komkesa gatabim Godind siteket yit omnena iyenena. Mop nokip opimemb mile re Godimna singi im wanim omniam yepim re win Yesu Kerisond gar ke utkunda ke yokatenya. ¹⁹I win goro Yinayina Wingawingamna wiko osouka teyenindam. ²⁰I win goro Godimna bage yit opurena gatab gou wa tamnenindam. ²¹Aji win b'ogla komkesa gasa otonkena teyenindam rika b'ogil e o negir e. I ingkaimemb ket win b'ogil gasa nena tamorkenenindam, ²²dide ket win komkesa b'engabenga wip negirjog mile wa pilke tewaikenindam.

Undwatapu Yitkak

²³Si ngimbla God Tilenggyam wen kupkakupka ririrkipjog yina ramnikin, dide Ton ket waina kupka wingawinga i kukip i dide ji b'injawa kesa tawamin, ngirpu ra mera Yonggyam Keriso pita tainy dem. ²⁴I God yete re wen ara emoka eyeniny re nony ijawa riga e, si Ton ita onggityam mile wanim omnik.

²⁵Sowa gar ke utkunda nany dide yingganwar! Win sowanim yir opmitena wuwene!

²⁶I win b'ogla komkesa gar ke utkunda nany dide yingganwar simesime omnena teyenindam yina b'amongnena kima! ²⁷I kon Yonggyamimna nyi kima wen tengainyın da, win itemb leta ogenka iyenya komkesa gar ke utkunda riga wa pilwa.

²⁸Mera Yonggyam Yesu Kerisomna wurar win kima.